

Nieuw onderzoek euthanasieverklaringen bij vergevorderde dementie

Djura Coers

Artsen worstelen met het dilemma hoe zij moeten omgaan met schriftelijke euthanasieverklaringen van ernstig demente mensen.

Foto: Shutterstock

Al sinds de invoering van de euthanasiewet in 2002 worstelen artsen met het dilemma hoe zij moeten omgaan met schriftelijke euthanasieverklaringen van mensen met ernstige dementie. Tegelijkertijd neemt de druk op artsen toe om te voldoen aan de euthanasiewensen van hun patiënten. Een nieuw onderzoeksproject heeft als doel het bieden van meer ondersteuning bij deze problematiek.

De meeste artsen zijn huiverig om het leven te beëindigen van iemand met wie zij daarover niet meer kunnen communiceren.^{2,3} Onder artsen bestaat de behoefte aan meer begeleiding bij het zorgvuldig uitvoeren van euthanasie bij deze specifieke patiëntengroep.¹ Dit onderzoeksproject belicht juridische, ethische en praktische oogpunten om zo inzicht te krijgen in deze thematiek. De belangrijkste onderzoeksvraag van het project is: in hoeverre kan worden voldaan aan de wettelijke zorgvuldigheidseisen voor euthanasie in geval van een wilsonbekwame patiënt met dementie en een schriftelijke wilsverklaring? Dit onderzoek richt zich voornamelijk op concrete ervaringen van professionals en naasten die zijn geconfronteerd met de vraag om te voldoen aan een euthanasieverzoek op basis van een schriftelijke wilsverklaring van een wilsonbekwame patiënt met dementie. De onderzoekers maken gebruik van verschillende onderzoeksmethoden, zoals een vragenlijstonderzoek, interviews met artsen en naasten, een review van de juridische

literatuur en interviews met ethische en juridische experts. Een Delphistudie met een panel van experts wordt gebruikt om tot consensus te komen over de toepasselijkheid van de zorgvuldigheidscriteria voor euthanasie bij deze patiëntengroep. Doel van dit onderzoek is een handreiking te ontwikkelen waaraan artsen houvast kunnen hebben in het zorgvuldig omgaan met euthanasieverklaringen van mensen met vergevorderde dementie. Het onderzoek is inmiddels gestart en loopt tot 2024. Een concepthandreiking wordt verwacht in het najaar van 2020. ■

LITERATUUR

1. Rurup M, Pasman HRW, Onwuteaka-Philipsen BD. Euthanasieverklaringen bij dementie. *Ned Tijdschr Geneesk* 2010;154:A1273.
2. De Boer ME, Droes RM, Jonker C, Eefsting JA, Hertogh CM. Advance directives for euthanasia in dementia: how do they affect resident care in Dutch nursing homes? Experiences of physicians and relatives. *J Am Geriatr Soc* 2011;59(6):989-96.
3. Verenso. Euthanasie bij gevorderde dementie. Arnhem: Verenso, 2018.

Coers D. Nieuw onderzoek euthanasieverklaringen bij vergevorderde dementie. Huisarts Wet 2019;62:DOI;10.1007/s12445-019-0103-1. UMC, locatie VUMC, Afdeling Huisartsgeneeskunde en ouderengeneeskunde, Amsterdam: D.O. Coers, MSc MD, aioto, d.coers@vumc.nl. www.unovumc.nl/onderzoeken/daltproject/ Dit is een bijdrage in de rubriek Lopend onderzoek, relevant voor de eerste lijn, geschreven door een promovendus.